

saa enige om Spørgsmaalet, at de har kunnet nøjes med en samlet Udtalelse; et Mindretal, bestaaende af K. Balle, K. Chemnitz, V. Holbøll, M. P. Porsild, Knud Rasmussen, Schultz-Lorentzen og M. Storck, har udtalt sig særskilt om Spørgsmaalet, og jeg vil tillade mig ogsaa at læse et kort Stykke af disse Medlemmers Udtalelse. De forstærker Udvalgets Udtalelser, og hvad mere er: rent systematisk opstiller de Regler, hvorefter man skal tilstræbe at komme bort fra Monopolet. De siger:

„Man er ganske paa det rene med, at det har været gavnligt og nødvendigt at værne om det grønlandske Folks naturlige og sunde Udvikling ved de Indskrænkninger, Monopolhandelen har medført, og man vil ligeledes anse det for uheldigt og farligt paa det nuværende Tidspunkt at ophæve disse Indskrænkninger ved Indførelse af Frihandel, hovedsagelig fordi der ikke er gjort tilstrækkeligt for at forberede det grønlandske Folk hertil. Men Mindretallet ønsker saa stærkt som muligt at betone, at det er den danske Styrelses fornemste Opgave maalbevidst og planmæssigt at forberede det grønlandske Folk til den Indførelse af friere Handelsforhold, der sikkert vil blive nødvendig. Mindretallet ser denne Opgave som den allervigtigste og sætter alle foreslaaede Reformers Forhold hertil. Som Led i en saadan Forberedelse anser man det for nødvendigt, 1. at de nationale Erhvervsmuligheder udnyttes i videst muligt Omfang af og til Fordel for Grønlænderne; 2. at der paa alle Omraader etableres det nærest mulige Samarbejde mellem Grønlændere og Danske indenfor alle kommunale Organer; 3. at der gives Grønlændere Adgang til alle Tjenestestillinger indenfor Styrelsen under Forudsætning af, at de faar en Uddannelse, der gør dem egnede dertil, og at der drages Omsorg for, at de faar Lejlighed til at modtage en saadan Uddannelse; 4. at det grønlandske Skolevæsen i det hele udvikles med dette Formaal for Øje; 5. at der gives Grønlænderne den bedst mulige Lejlighed til at faa Kendskab til og Færdighed i dansk Sprog“.

Det fremgaar klart og tydeligt af denne Udtalelse, at Mindretallet har følt, man maatte sige noget mere end det, der paa mere almindelig Vis er sagt af hele Udvalget. For Tiden er Forholdet jo det, at den danske Stat, den danske Regering i enhver Henseende styrer Forholdene paa Grønland dels gennem de Styrelsesorganer, vi har hernede, og dels gennem de Styrelsesorganer, vi har paa Grønland, det vil sige

vore Embedsmænd deroppe. Praktisk talt ejer den danske Stat alt, hvad der er paa Grønland af virkelige Værdier, den danske Stat ejer positivt hele Landet, den driver Handelen helt og ubetinget, Grønlænderne har ingen andre Steder at gaa hen med deres Varer end til den danske Stats Butikker, og de har intet andet Sted at gaa hen for at købe Varer end til den danske Stats Butikker; der har de at aflevere deres Varer til en af den danske Stat fastsat Pris, ligesom de, hvis de vil købe Varer, har at betale den Pris, den danske Stat har fastsat paa de Varer, den sælger til Grønlænderne. Den danske Stat behersker i stor Udstrækning Næringsforholdene paa Grønland, dels gennem Monopolhandelen og dels paa anden Maade. Det er uden den danske Stats, det vil sige uden Regeringens Tilladelse, som allerede nævnt, forbudt fremmede at gøre Landgang paa Grønland, hvad enten de har det ene eller det andet Ærinde.

Begrundelsen for, at vi haandhæver dette System, er naturligvis ene og alene den, at vi har villet Grønlændernes Vel. I tidligere Tider har Begrundelsen maaske i første Linie ogsaa været den, at den danske Stat vilde have en økonomisk Fordel. Men jeg tror, jeg kan sige, at den Begrundelse, man i de senere Aar har givet for Monopolets Opretholdelse, aldeles afgørende gaar ud paa, at vi har villet værne Grønlænderne mod en Invasion, der kunde skade dem, bringe deres Forhold i Forfald, skade dem personligt og i det hele taget gøre Forholdene for dem utaalelige. Det er ogsaa aldeles utvivlsomt, at Afspærringen af Grønland, saaledes som vi har iværksat den, opretholdt den og fremdeles opretholder den, i mange Henseender har været til stor Nytte for Grønlænderne. Vi har kunnet bevare Racen, ganske vist ikke ren, den er i høj Grad blandet nu, navnlig paa Vestkysten, men Befolkningstallet er øget og øges Aar for Aar. Vi har i ikke ringe Udstrækning delagtiggjort Befolkningen i almindelig europæisk Civilisation, Grønlænderne er blevet kristnede, de har lært at læse og skrive, i hvert Fald de fleste af dem, og mange af dem har faaet bedre Boliger, end de havde tidligere, nogle af dem, ikke saa faa endda, er blevet Tjenestemænd under den danske Stats Styrelse deroppe, og de har lært andre Erhvervsmetoder, end de tidligere brugte. De er kommet bort fra Stenaldertilstanden, de har lært at fiske, selv om de har været modstræbende i Perioder, naar der var Tale om at faa dem til at forlade deres gamle Erhverv og gaa over til Fiskeriet, men i det hele taget maa